Seat No.:	
-----------	--

SE-130

September-2020

M.A., Sem.-IV

511 : Economics (New)

Time: 2 Hours] [Max. Marks: 50

PART – I

કોઇપણ **ત્રણ** પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1.	આર્થિક વિકાસના નિર્દેશોની ચર્ચા કરો.	14
2.	આર્થિક વિકાસના અવરોધોની ચર્ચા કરો.	14
3.	ગ્રામીણ વિકાસનો અભિગમ ચર્ચો અને ગ્રામીણ વિકાસના અવરોધો સમજાવો.	14
4.	ગ્રામીણ વિકાસની જરૂરીયાતો સાથે ગ્રામીણ પછાતપણાના કારણોની ચર્ચા કરો.	14
5.	આર્થિક વિકાસનું લેવિસના મોંડેલનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો.	14
6.	ગ્રામીણ વિકાસનું ગાંધીજીનું મોંડેલ ચર્ચો.	14
7.	ગ્રામીણ વિકાસમાં પર્યાવરણની જાળવણી માટેની જુદી-જુદી યોજનાઓની ચર્ચા કરો.	14
8.	ભારતમાં ગ્રામીણ ક્ષેત્રે સહભાગીતાને લગતી જુદી-જુદી યોજનાઓની ચર્ચા કરો.	14

SE-130 1 P.T.O.

9. **એક-બે** લીટીમાં લખો : (ગમે તે **ચાર**)

 $2 \times 4 = 8$

- 1. ગરીબીનું વિષચક્ર એટલે શું ?
- 2. આર્થિક વિકાસ અને આર્થિક વૃદ્ધિનો તફાવત બતાવો.
- 3. આર્થિક વૃદ્ધિને અસરકરતા બિન આર્થિક પરિબળો જણાવો.
- 4. 'અલ્પવિકસિતતા'નો અર્થ જણાવો.
- 5. અલ્પવિકસિતતાને લગતા કયા જુદા–જુદા ધોરણો છે ?
- 6. ગ્રામીણ વિસ્તારની ધિરાણની જરૂરિયાતમાં micro credit planningનો ફાળો જણાવો.
- 7. ગ્રામીણ બજારને વિકસાવવા માટે સરકારે કયા પગલા લીધેલા છે ?
- 8. કૃષિ Marketing એટલે શું ?

Seat No.:		_

M.A., Sem.-IV 511 : Economics (New)

SE-130

September-2020

Time: 2 Hours] [Max. Marks: 50

PART - I

Answer any three out of eight.

 $14 \times 3 = 42$

- 1. Discuss the indicators of economic development.
- 2. Explain the obstacles to economic development.
- 3. Discuss the concept of rural development and constraints of rural development.
- 4. Discuss the need for rural development with the causes of rural backwardness.
- 5. Critically evaluate Lewis model of economic development.
- 6. Discuss the Gandhian model of rural development.
- 7. Discuss the various rural development programmes / schemes to protect environment.
- 8. Discuss the various rural participatory schemes in India.

9. Answer in **one** or **two** lines : (any **four**)

 $2 \times 4 = 8$

- 1. What is various circles of poverty?
- 2. Differentiate between economic development and economic growth.
- 3. State the non-economic factors affecting economic growth.
- 4. State the meaning of term 'under-developed'.
- 5. What are the different criteria of under-development?
- 6. State the role of micro-credit planning in meeting credit requirement in rural development.
- 7. What are the steps the govt. taken in developing rural market?
- 8. What do you mean by agricultural marketing?

Seat No.:	

14

SE-130

September-2020

M.A., Sem.-IV

511 : Economics (Old)

Time : 2 Hours] [Max. Marks : 50 PART – I કોઇપણ ત્ર**ણ**ના જવાબ આપો :

નાણાકીય વ્યવસ્થાના જુદા-જુદા ભાગો ચર્ચો. 1. 14 અર્થતંત્ર અને નાણાકીય વ્યવસ્થા વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો. 2. 14 નાણાં બજારમાં તરલતાને આયોજીત કરવા માટેના સાધનોની ચર્ચા કરો. 3. 14 Treasury bill વિશે વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. 4. 14 મૂડી બજારના આર્થિક સુધારાઓની ચર્ચા કરો. 5. 14 Book-building method વિશે સમજાવો. 6. 14

8. સમજાવો : **14** (1) Forward કરાર

(2) Options

7.

ડેરિવેટીવ બજાર ઉપર નિબંધ લખો.

9. **એક-બે** લીટીમાં લખો : (ગમે તે **ચાર**)

 $2 \times 4 = 8$

- 1. સુઆયોજીત નાણાં વ્યવસ્થા એટલે શું ?
- 2. નાણાકીય વ્યવસ્થાના જુદા–જુદા સાધનો જણાવો.
- 3. OTC બજાર એટલે શું ?
- 4. નાણાકીય વ્યવસ્થાના મુખ્ય કાર્યો જણાવો.
- 5. નાણાકીય વ્યવસ્થા કઈ-કઈ નાણાકીય સેવાઓ પૂરી પાડે છે ?
- 6. Bank rate એટલે શું ?
- 7. Liquidity Adjustment Facility (LAF) એટલે શું ?
- 8. Reverse Repo એટલે શું ?

Seat No.	:	

SE-130

September-2020

M.A., Sem.-IV

511 : Economics (Old)

Time: 2 Hours [Max. Marks: 50

PART - I

Answer any three out of eight.

 $14 \times 3 = 42$

- 1. Discuss the various components of financial system.
- 2. Explain the relation between financial system and economy.
- 3. Discuss the various tools for managing liquidity in money market.
- 4. Explain Treasury bills in detail.
- 5. Discuss the economic reforms in capital market.
- 6. Explain the book building method in detail.
- 7. Write an essay on derivative market.
- 8. Explain: (1) Forward contract (2) Options.

 $2 \times 4 = 8$

9.	Answ	Answer in one or two lines (any four)		
	1.	What do you mean by formal financial system?		
	2.	Name the various types of financial system's instruments.		
	3.	What is OTC market?		
	4.	State the main functions of financial system.		
	5.	Which are the financial services provided by financial system?		
	6.	What is bank rate?		
	7.	What is 'Liquidity Adjustments Facility' (LAF)?		
	8.	What is reverse repo?		